

Totm PPFHU Amīss

56. gadagahjums.

Nr. 17.

Trefhdeenā, 27. April (9. Mai).

1877.

Nedokteera adrese: Pastor Safranowicz. Lutiringen pr. Frauenburg. Kurland. — Elspedizijs Bestborn f. Reyher) grāmatu vobde Jelgavā.

Rahdītājs: Kara finas. Vissaukabs finas. Daschadas finas. Kischinewā. Kā Amerika proti ubagoht. Atbildas. Sludināshanas.

Kara finas.

Kara laikus nu esam piedzīhwojuschi un pa wisu muhsu walsti tīklab is pilīhm kā buhdinahm tagad wisi luhko un Turkū semes rohbeschahm, kur tagad no 2 pusehīm, zaur Rumeniju un atkal no Kaukāsijas Kreewu karaspēhks eet pret Turkū, to apzeetinato kristīgu tāschu eenaidneelu. Muhsu deenwidus armija, kas ap Kischinewu stahweja, pehz nolasita manifesta un noturētas deewkalpofchanas, no sawa mihla semestehwa ar sīsnigahm wehleschanahm pawadita, jau 12. April, wispirms jahjeji un pehz tom zits spehks, dewahs zelā. Trījās weetās gahja par rohbeschū Rumenijā, kur zauri ja-eet (skat. Karalankahrtē), un Jasi, Leoūn un Galazu. Ohtrā deenā palkawnecks Bisķupski ar jahjeem jau eenehma sawā finā pee Barboschas to tiltu par Seret upi. Kasaki tai viemā deenā nojahja sawas 14 juhdses un 2 werstes, kahjineki ari wakarā bij jau us 10 juhdsu peenahkūchi pee Reni. Trefhdeenā bij jau 50 tuhks. eegahjuschi. Kreewu armijas kamols, kā leekahs, welahs us Dobrudschu, tā sauž to stuhra apgabalu lihds Silistrijas zeetoksnim. Turki bij wairak gaidijuschi us Widinas pusi un tagad steigschu dzen sawus spehkus us Dobrudschas pusi. Kā leekahs, Turki grib pee saweem stiprājēm zeetoksnem Rūsfchschuk, Warnu un Silistrija nostaht un fagaidīt. Wehl walda kļūsums, kara mahkoni nahk augschā. Lihds ar Kreewu karaspēku gahja lihds 2 sawwatneku batalioni, kas Kischinewā bij fastahdijusches is Bulgareem, Serbeem un ziteem, kas bij iisluhguschees, lai tohs nem lihds pret Turkeem. Turkū eedzīhwotaji kara isbailes behg leelōs pulks no Donawas upes us eekschwalsti. Rumeni fanem Kreewus kā jau sawus draugus, kas jau senakls laikds ir sawas aīnis islejuschi preeskī Rumenijas. Zeli nau wehl tur neko labi. Tā snoja lihds 17. April.

Kischinewā 15. April atbrauza ari leelsfīsts Vladimirs. Generalis Tschernejews ir ari nobrauzis pee armijas kara-wadona, tik jau gribehs lihds eet.

Sultans islaidis manifestu pee saweem armijas komandan-deem, kura sawas zeribas išteiz, kā wina karaspēhks ar wisu fidibū karā ees, tāpat faka, kā ari winsch pats buhfschoht ar svehīto Sultana karogu pee armijas nobraukt, gataws sawu dzīhwibū par sawu walsti upureht. Tik drībī gen wehl nebrauks.

— Turks atfauldamees us weenu punkti wezajā Partīes deribā, kur stahw fazilts, ja kahdai walsti ir ar Turkū starpības, tad abahm buhs paprečschu zitu walstju faslihdīnafcham u melleht, wehl bij usaizinajis zitas walstis par libdīnatajeem, bet tam ir ta atbilda dohta, ka tagad nau starpibas starp Turku un kahdu weenu zitu walsti, bet Turks ir pretim nostahjīs wifahm zitahm walstīm (protokoli atmēsdams). Turks bij no Rumenijas peepraisjīs, lai wina ar sawu karaspēku (pawīsam 43 tuhks. bes militschahm) wiaam peebēdrojahs un stahj Kreeweem pee rohbeschās pretim. Fīsts atbildeja, kā winsch no sawas neitralas (ne pa weenam) buhfschanas newar iſtaht bes tautas sapulzes nospreeduma; winsch tapehz nahkoscħās deenās buhfschoht tautas weetnekkem preeskīa līkt, lai tee spressh par scho Turka peepraisjumu. Paſtarpm finams Kreewi jau sen ir eegahjuschi eekschā un eet zauri. No 14. April raksta, kā Turkū leelwestrs peepraisjīs no Serbijas, lai tauj wina karaspēkam tur zauri eet. Atbildeja, kā tāhdam nodohmam tareeses ar erohtscheem pretim.

Turku kara kugu admirals Hobert Bafcha ir weens Englantes ofizeers. 1868. g. winsch bes finas eestahja Turku karadeenestā un tīka no Englantes ofizeeru rusleem iſdsehsts. Bet 1874. gada par pateizibu, kā winsch Turku kugu buhfschanu us labahm kahjahm dabujis, winu atkal rakstīja atpakaļ par Englantes ofizeeru. Tagad, kur nu karsch zelahs, gan tas buhtu pret wisu peeklahjibū, kā weens Englantes ofizeers karo pret walsti, ar kuru Englante tatīchū fchim brihscham stahw pilnā meerā. Ministeris rauga to leetu apfegt, bet jau paschu senatā runa, kā Hobarts ir mahjā fauzams, jeb kād nenahktu, tad kā no seednecks eekskatams. — Ar Turkū konstitūziju eet deewsgan wahji, jo Sultans ir līzis iſlūdināht, kā karabuhfschana tagad sneeds zaur walsti un wiss stahw apaksh karateefahm, tur tad pasuhd wiss parlamenta spehks un Deewssin, waj atkal reis mohdīees.

No Pehterburas. Turkijas weetneeks aibrauza ar wiseem saweem sekreteereem 14. April prohjam.

— Leelsfīsta, karawadona Nikolaja, angsta laulata draudsene sawā pīlī ir eetaisījusi darba istabas, kur wišwifadas leetas tohp sagatawotas preeskī eewain. kara wiħru aplohpſchanas. Tur nahk un eet, kā kust ween.

— Krima, Befarabija un Melnahs juhras krastu apgabals ir sem kara pahrvaldibas līkt.

No Maskawas raksta 13. April, kā iſlūdinatais kara-manifests wisu pilsehītu ar lihgsmibū pilda; wifās basnīzās

swana un vseed sawas dseefmas. Maskawas pilfehts no sawas puses Keisaram preeskha kara waisadibahm ir pasneedfis 1 milionu rublu un 1000 gultas ar wisu apkohpschanu preeskha wifa kara laika. Isi wifahm walstspusehm nahk ta fina, ka kur ween tas kara manifests atskan, ar sirdsligfsmibu sveizina sawu angstu semestehwu un Deewpalihgu luhds us karawihreem, kam tas darbs išdarams, ka no išwahrgusheem milioneem tohp uokratihts tas Turku juhgs.

— 15. April deenwidus-armijas pulki ponehma sawā finā tohs pilfehtus Galaz, tahlak us leiju Šfmail un Riliju (wisi trihs us Donawas krasta). Leela leeta, ka dabuja sawā rohtā, un pawisam bes karoschanas, to dseeszela tiltu pee Barboschi vahr dſilo Seret upi, kas ectek Donawā. Turki buhtu it labi to warejuschi stipri nosargaht ar saweem brunu kugeem, bet pameta to nedaritu. Tagad ir par wehlu pretotees, nu wifa ta dseeszela līhnija no Galazas us Bukarestu — weena pati ari tik ir — ir Kreewu finā un leela leeta preeskha wifas munizijas un prowjanta peeskapeschanas. Kur Kreevi par Donawu vahri ees, tas schodeen wehl finams ir apslehpums. No 18. April suoja, ka Turki mehgina zaur Serbijas stuhri eet Rumenija, bet to ari Austrija negrib zeest, jo ta grib wifadi to nowehrest, ka gar winas rohbeschu zaur Serbijas eepishchanu jaunas jukas zelahs.

Us ta ohtra karalauka, us Kaukasisas-Turku rohbeschahm ir jau karoschana ussahkupees. Tur tee pirmee schahweeni jau kritischi. 12. April, kur no weenas puses Kreevi gahja par Brutu, tai paſčā brihdī ari Kaukasisas armija, no generala Loris-Melikowa vadita, diwi nodakās, jahjeji pa preeskhu, gahja par Turku rohbeschu vahri us Karfasas pusi. Nischni-Novgorodas Dragunu regimente un kasaki usduhrabs us Turku jahjeem, sahka schanditees, daschi no Turku jahjeem krita, muhfu lāsakeem eewainoja 1 firgu; pret ohtru kahdu zeemu atkal zehlahs schauschana, mums krita 1 kasaks, Turkeem 4 saldati. Pirmā deenā Kreeweem bij laimejees 7 Turku ofizeerus un 100 saldatus zeetnemt. Ohtra deenā bij jau 22 werstes winpus Aleksandropolas un tik 7 juhdses wehl no Turku zeetokna Karfas. Pee Mukasteras usgahja stipri Turku lehgeri, tas bij ja-nem; bij karstaka kaufchanahs, us muhfu pusi krita 30 saldatu, un ari weens baterijas komandeeris, palkawneeks Muschelow. Zaur stipri leetu tur tee zeli ir lohti dubtoini un tik pamasam war us preeskhu tikt. To paſču deenu, kur us zeetas semes bij pirmahs fasturnes, ari 3 Turku brunu kugi parahdijahs un mehginaja schaudih pret Kreewu rohbeschahs ohsta pilfehtinu Nikolai; 1 no muhfu unterofzeereem tika noschauts un 1 saldatus eewainohts. 15. April deenai austoht pebrauza atkal tee brunu kugi pee Poti, bet nebombardeeraja wis, brauza atkal juhā eelschā. Osirdehs nu tahs turpmakas finas.

No Pehterburas rafšija 16. April: Mehs finam, ka ta ihsta karoschana jau newar tuhdal paſčahs pirmajās zela deenās notikt, tomehr wisi deg pehz jaunakajahm finahm. Ta pirma schandischanahs ir notikuſi us Kaukasisas rohbeschahm un teescham ari us schi ohtra kara lauka ir aſinainas kaufchanahs gaidamas. Tomehr wisi tee leelee kara swari swahristees ap Donawu, tē ir tee stiprakee Turku zeetokna, tē ir tas zela mehrlis, tē mehs wiſdedsigaki wehlan sawam karapvehkam uswarechhanu par nebehdiго Turku, lai latram lepnam Paſčham no wina 3 firgu astehm wiſmasak 2 tilku noplukhtas un Turku

pusmehneſis nahktu sawā pehdejā zetorksnī. Galwas pilfehts zere, ka ari ſchurp atſuhtih ſaſchus ſintus zeetnemto Turku baſchibosuku; tad dabuſim ſchoh ſwehrichus ar paſchu azihm redſcht; koht mehs tohs tapehz kohtpm, kā ween peenahkahs. Preeskha eewainotu apkohpschanas pa wifahm walstspusehm ſirdis kustahs un pateesi tas ir tas wiſpirmais peenahkums, ka tee, tas mahjā valkuſchi, par teem miheleem, kam kara ugū ja-eet, us to ruhyigako gahda un winu bruhzes dſeedina. Ari muhfu ewangeliska baſniza Kreewu walſti ar wisu dedſibu grib ſcho kriſtigu miheſtibas darbu sawā rohka nemt un zeram, ka katra luteru draudſe sawu miheſtibas dahwanu us ſcho altari upurehs. Un pateesi, kas ta buhtu par ſirdi, tad ſin sawu behrnu woj brahli, — weenalga waj meeſigs jeb ne, — kara bruhžes gulam un waidam un leegtu sawu graſiti tam darbam, kas tam eewainotam un ſlimajam ſpehj wina fahpes iſfinahit un ſtundinas weeglinahit? Lai ari pat zeetnemts ſaſchauts Turks — padeweess wiſch nau wairs muhfu pretineeks — redſetu kriſtigas miheſtibas ſpohschumu, ari pee winu gultinahm newarchs truhkt kohtpeju un apkohpschanas. Lai buhtu, kas war ar wineem farunates, tad zaur Wahzu konſulu iſgahdaſchanu zere daſchus ſlimneku kohtpeju no Jeruſalemē ſchurp atdaubuht. Pehterburas luteru draudſes no sawas puses uſturehs jau pirmajom laikam 50 gultas. Kā Maskawa weſelu milionu rublu dahwinajus, tā nu nahk no daids viſehm dahwanas preeskha ſarkana krusta beedribas. Konſtate paſneedfa 50 tuhleſt rubl. Keiſera Majestetes dewa is sawahm paſču naudahm 30 tuhleſt., ſeelfirſts krohna-mantineeks 10.000, zini pa 5000 r., weens wahrdu nepeedohdamis 5000 r., Gortſchakow 1000 r. u. t. pr. Kreewu baſnizkungi Pehterbura atkal laſoht dahwanas preeskha weenas Marijas bilden, ko gribot uſ armiju ſuhiht. Katolu draudſes ari taisahs no sawas puses ſchehlfirđigas mahſas us kara lauka laſaretehm ſuhiht. Augſtas ſeelmanthes dſihvo no rihtem lihds wakareem ſlimak ū ſulainis gar wiſeem teem darbeem, kur ſaites teek taisitas, audellis pluzinahts, u. z. wiſs preeskha laſaretehm. Daudī augſtmaneetes apnehmufchahs, kamehr kara laiki buhs, ne-eet wiſ ſihdā un dahrgumōs gehrbuſchahs, nedoht nekahdas halles, bet taupiht preeskha ſarkana krusta beedribas. Rihgas pilfehts fataiſſhoht lihds 400 gultas. Ari no Kursemes waram to paſču jaunku ſini nest, ka Jelgawā eesahkoht ari weena dahmu komiteja fastahdijufees un nu ari katra aprinki pa weenai paſihdsetajai iſwehlejuſi, kas zaur preeskſihiſi, luhgſchanu un pamudinashanu, kā jau to awiſes laſija, no wiſas ſemites tahs miheſtibas dahwanas no augſteem lihds ſemeem laſihs. Tur luhds katu ſaimneezi, katu meitu, lai ikweens un ikweena apſcheljohahs un nahk un nem dalibū pee ta ſchehlfirđiga Samaritera darba, lai paſneed ſaj naudas graſiti waj ſteklus, ſekes, palagus, dſijas waj audelka gabalinus, jo wiſs tas der preeskha laſaretehm, kur gulehs ari muhfu mihiſi, muhfu brahli, dehli un draugi. To wehſtijoht tad ſeekam pee ſirds wiſeem miheleem Latv. aw. laſitajeem un laſitajahm, lai ne-weens ſcho lapian no rohkas ne-iſleek, pirms nau ari no sawas puses tam ſwehtigam darbam sawu ſeedinu, lai buhtu ari atraitnites artawina, nowehlejīs un zitus us to pamudinajis. Katre mahzitajs ſaņems jeb paſinohs, us kureni katra aprinki tahs dahwanas nodohdamas. Lai tas buhtu Latweſchu tautas gohds, ka muhfu Rungs un Keiſars, kas ari mums tik daids

saba datijis un wehl dara, tagad ari pee ikweenas Latveesku sirds atrohd palihgu pee sawu gruhta darba. Balsts kafchim peeteek leelo kara darbu wadoht, par to taifnu sinams ari lasaretēs gahdahs krohna kafes, bet behdu weeglinaschanu, fahppu un flahppu dñissinaschanu, katru mihkstaku lopatinu us wahtim, mihiu rohku, kas bruhzes dseedina, waj nahwes fweedrus noslauka, to tik spehj isdaricht zaur to schehsfidibas darbu, so jarkanais krusis wada. Brahl, rahdisim ari mehs wiſi tur sawu mihiestib, sawu dedsib.

If **K**ischinewas nahza 21. April no armijas virskomandanta schahdas telegraſa finas: Muhsu karapulki dohdahs neaikaweti us preekſhu un teek no tureenee eedſhwnekeem ar preeku usnenti. Turku stahw meerigi wirpus Donau upes un nemas wehl netaifahs par winu pahrzeltees.

Starp Alekſandropol un Kars muhseji usbruka naiks laika Turkeem, kas fakauti fahla behgt. Turku komandants suhta ifdeenas telegramus us Konstantinopoli, kurds melodams fino par kautineem, kur Kreewi bresmigi teekoht no Turkeem fakauti. Ka beskaunigi meli, to jau no tam war redseht, ka muhsu jahtneeki tagad jau winpus Karsas stahw, kur 8 Turku batalionus dñinuſchi un teem wiſu schaujamu atnemuſchi. Pee Karsas 18. April stipri schaudischanahs ar leelgabaleem bijusi. Dauds eedſhwotaju gribohit eestahheete muhsu karapulks. Turku karapulki 2 reises iſkrita no zeetokſna muhsejeem wirfu, bet abas reises no muhsu jahtneeki taya aikauti, kas teem weenu bateriju iſpohſtija. Kars ir lohti stipri apbrunohts zeetokſnis. Tur sem Muktar Paſcha wadiſchanas stahw 18 batal. kahneku, 6 schwadroni jahtneku un 11 baterijas. Wiskohpā stahw eefſch un apkahrt Karsas 32—33 tuhft. karawihru un 90 leelgabali.

18. April generals Targukaffew no Criwanas nahdams eenehma Bujasides pilſehu un apbrunotu pili.

21. April starp Turkeem un Kreeweem pirma schaudischanahs bijusi pee Donau upes. 3 Turku brunu karakugi apſchauđijschi Brailu, bet pehz nedauds stundahim teem no muhsu artelerijas schahweeneem atkal bij jadohdahs prohjam. Apſchauđita pilſeha ſlahde wehl nau finama. R. S—z.

Wissjanakahs finas.

Maskawā 22. April, 10. valarū abrauza Keisars un trohnamantineeks un ar ne-iſſakohit leelu preeku un urah no Maskaweeſcheem, augsteem kā ſemeem, tika ſanemti. Bežā Kreml pili Jurgu ſahle 23. April Keisars laimeswehleſchanas nehma pretim un tad papreekſch Maskawā muichneku wezakais un ar ihpaſchi firſnigeem un dedſigem wahrdeem Maskawā pilſeha wezakais Keisaram padewibas un pateižibas adreses bija iſlaſijschi, tad Keisars heidſoht atbildeja ar teem wahrdeem:

„Sefhi mehnephji pagahjuſchi no ta laika, kad tē wezā Kreml „gohdajamā pili jums iſſaziju tahs zeribaſ, ka iſdohſhotees warbuht bes kara Turzijā to leetu galā west. No wiſas ſirds eſmu „wehlejees Kreewi tautas dahrgas aſiniſ ſaudſeht. Bet mani „puhlini nau iſdewuſchees. Deewam patika, ka ta leeta zitadi „tohp iſſchikta. Zaur sawu manifeſtu Es Kreewijai eſmu finamu „darijis, ka tas ſen paredſehts brihdis nu nahzis. Wiſa Kreewija atbildeja us tahdu manu uſažinashanu kā to biju gaidiſis. „Maskawa to preekſchihmi dewuſi un manas zeribaſ pilnigi pee-pildiſi. Eſmu laimigs, ka ſhodeen Manā un Keisarenes

„wahrdā no viņas ſirds wiſahm Maskawās dñihwes fahrtahm „waru vateikt par winu ihſenu patriotiſku ſirdsprahtu, ko ne tit „wahrdōs ween, bet ari darbōs parahdijs, un waru ſazib, ka tas „augstaſlā mehrā notika, neka to biju zerejis. Vai Deemē mums „palihds, iſpildiht muhsu peenahkumus un lai ſwehī muhsu duh-ſchigus kara wihrus, kas karo par tizibū. Keisaru un tehweuni.“

Pehterburgā 25. April pehz pulks 12½. pušdenā. Keisars un trohaamantineels ar ſawahm laulatahm draudſenehm abrauza.

Pehterburgas „Wald. aw.“ fino: 7 Turku kara fugi bija 2 deenās preekſch Satscha, bet nau ſchahwufchi. Weens fugis apſchauđija Poti pil., bet wina lohdes neſkrejhja deesgan tahlu. Turku apſchauđa Olteniņa (pee Donawās kur Andiſiņ upē eetek). Turku galwaſkohtelis tagad ir Turtukai pil., Olteniņai pretim.

R. S—z.

Englante ir iſſludinajuſi, ka wina tai Kreewu-Turku kara neeſes ne pa weenam. Englanti rohdahs ſawas behdas: Aganistāna, tai ſemē ſchinipus Indijas zelotes nemecrs pret Englantri. Kreewijas pawalſtecki Turkos paleek Englantes konſulu ſinā.

No Donawās puſes. Zeli ir ſlikti, armija eet lehni us preekſchu. Sultans grib pats us Schumlu naht un sawu brayli fuhtihit us Karſu. Konstantinopole 600 nami nodega, tāpat plohsahs fehrgas. No Kaukaſijas rohbeſcheem. 17. April bij wairak masas kauſchanahs, no muhsu puſes krita 27, weens Turku brunu fugis mehginaja atkal Nikolai baterijas apſchaudiht. Turku ſenies, ſpehks atwilohs atvakaſ bes pretureſchanahs, weens pulks no winu Karapaku jahjejeem sawu karogu atſubtija un luhdsā Kreewu generali, lai tohō nem pee ſamejeem. 18. April Turku garniſone Bajandā, 1700 karawihri eeraudſdamī Criwanes pulku, pomeſdomi sawu muniziju ſabehga kalmōs, tā ka Kreewi apmetahs Bajasides zitadē.

Keisarene ar leelſteeni krohna mantineezi nobrauza us Maskawu muhsu ūngam un Keisaram preti, kas no Keiſinewas naht mahjās. — No poſtwaldibas dara ſinamu, kas wiſas grahmataſ apakſch 2 lohtes, kas naht no karalaunka armijas jeb eet turp, teek no pastes bes mafas ſuhtitas.

Pehterburgas pilſehls no ſawas puſes Keisaram preekſch kara wajadſbahm dahninajis 1½ milion. rubl., Maskawa wehl oħru milionu preekſch kritischi kara wihru pederigeem. Rehweles dahnū-komiteja paſneeguſi 1000 rubl. preekſch ta, kas pirmais Turkeem weenu karogu nonems.

Pehterburgas „Waldibas aw.“ iſſludina Virskomandants iſ Keiſinewas no 22. April ſchahdas telegraſa finas: Starp Galaz un Braila pil. zelſah mums ariveen wehl drohſchs un no eenaidneka ne-aiftikts. Wakar ar 4 leelgabaleem ſchahwa us 5 Turku brunu kugeem; weens stipri ſaſchauts, wiſi atkal aifbrauza prohjam. Wakar mani apmekleja ministers Bratiano l., kas Numenijas ſirka Kahrla wahrdā man iſteiza laimeswehleſchanas un paſteižibas par muhsu kara pulku lohti telzamu un goħdigu uſweſchanahs.

No Londones teek ſnohtis: Jebschu Englandes waldiba iſſludinajuſi, ka paleekohit neutrala, tad tomehr tapehz, ka newarohit ſnaht kaſwiſ ſchaj karā wehl warohit notifti us preekſchu, paſhelejuſi Gibraltares un Maltaſ ſolas zeetokſtus ſiſrak apbrunoht, wiſus masafus tohna karakugus ſagatamoht un wiſu ſataiſiht, ka wajadſigā brihdī 7 jahtneku pulkus, 5 artellerijas brigades un 59 kahneku batalionis us Malta ſalu waretu noſuhiht.

Berline. Keisars Wilhelms no Straßburgas, kur ar leelahm goħda parahdiſchanahm tika ſaxemts, us Lotrinu aifrejofis.

No Konstantinopoles fino, ka Turks ne-iſraidiſchohit Kreewijas pawalſteekus iſ ſawas walts rohbeſchahm. Egiptes waldiba iſrafiſtja kara nodohſchanas un fuhta 30,000 ſaldatus Turkam paſihgā. Par Turku virskomandantu Maſā Aſſā Mahmud Damat Paſcha eezelts.

Maskawā gubernu muichneku ſapulze noſpreeda pee Kaukaſijas armijas eerilteht ihpaſchi kara laſareti ar 100 qultahm preekſch ſaldateem, 30,000 rubl. doht preekſch wiſnuefu laſaretes un 15,000 rubl. iſdaliht taħm Maskawā apriku laſarethem.

R. S—z.

Daschadas finas.

No eelschomehm.

No Medizinal-nodalaš tohp dakteri usaizinati us 3 gadi eet us Ramtschakas falu un Riht-Siberijas lasaretehm. Lohnē tohp dohts katu gadu 2500 rubl. un 500 rubli zela naudas turp un tik pat dauds atpakat.

No Salahsmuischas 12. April. Seema pahrlaista, bet — wasora wehl nenahk un nenahk. Daba kowejahs sawōs satuma swahrkōs tehrptees un wehl nopeetnā snauduli snausch. Turpretim muhsu beedriga sadishwe un attihstichana eet rasche-neem fohtem us preekschu. Muhsu dseedataju beedriba ir jau brangi eschluſi un pastahwoſchu beedru ſtaſtli eeguwuſi. Atgahs ari muhsu puſe dasch migazis, kaſ dseedashanas jaſkumunen-pehj nokohpt un aifrahfnē tupedams rauga to neewaht un nizinaht. Zereſim, ka lo bahrga seema nau ſpehjuſi, to mihiigais paſasariſ pee ta ifdarihs; filtee wehjini tam pakauſi iſwehdinahs un atſpirdſinoſchais leetutinſch to garahs seemas reibuli iſſkalohs. Ko ar bahrgumu newar ifdarib, to daudsreis ar laipnibu eespehj. — Wehl no muhsu dseedataju beedribas gribu peeminicht, ka wina pirmā leeldeenaſ deenā baſnizlaudiſ eepreezinaja ar Beethowena kompoſiziju: „Ta debefſ isteiz ta Muhschiga ſpehku.“ Negribu neko ſpreet, peetiks peeminoht, ka muhsu zeen. mahzitaja k. par ſchihs jaufahs dſeeſmas kreetno nodſeedashanu dſeedatajeem draudſes wahrdā iſſazija ſawu ſieſnigako pateižbu un wehlejahs, ka lai dſeedashana muhsu draudſe us preekſchu arween jo wairak augtu un plauktu. Tad wehl kohti preezajohs waredams pauehſtih, ka tee no kahda draudſes lohzebla Latv. awiſes usrahdičee truhkumi pee muhsu draudſes ſkohlas ir peenahzigi eevehroti tapuſchi un pa dalai jau iſpilditi. Weza, no plihfuscha plikgalwja weetā ir eeru-gams jauns globus, planiglobi un daschah ſeenas kahrtes. Jauns pumpis, ar warenu bumbu galā, rehgojahs ſkohlas ſehſwidū. Sinams, ſchiſ nu gan newar lihdsinates ſitu aſtonkantaineem, ar balto blihwitti mahletajeem pumpjeem un garambrauzeji ar gan pa trihs werſtehm neſkatahs atpakat, to apbrihnodami; tak ſiwechneeks ari muhsu pumpi eeraudiſijs iſſaukfees: „Af, kas jums par ſtaſtu pumpi!“

Sehrdeeniſ.

Iſ k—neeku ſadifhweſ. Kuram no laſtajeem muhsu jaufahs opgabals paſilſtams, tas pateeſi neleegs, ka k. pee Kurſemes jaufakajeem wideem peefkaitama. Augſtus, ſalus kalmus, tumſchus meschus, burbuſodamas upites, ſkaiſtas plawaſ us wiſahm puſehm redſamas. Un kā daba, tā ari zilweku puhlini ſchē ir iħſti teizami un eevehrojami. Stalts, kohti teizami eeriktehts ſkohlaſnams, labi uſkohpta baſniza ar pagasta namu un wiſas zitas k—neeku buhwes ir iħſti teizamas. Ari no muhsu ſentſchu darbeem ſchē netruhſt ſlawenu, gohdajamu peemiu. Us augsta, ſtahwa kalnagala, gar kura kahjahn T. upite mihiigli burbuſo, wehl tagad ſtahw wezi pils muhru drupi, ka leezineeki, ka ari tumſchā pagahtnē ſcho apgabalu ſpehzigi un ſlaweni ſaudis apdihwojuſchi. Iħſi ſakoh, k. muſchahs aħriġu teħlu war gan kafra apluhſotajs apbrihnoot un uſſlaveht. — Bet kā tad nu ſtahw ar k—neeku eekſchigui ſadifhwi un gara attihſtichanoħs? Waj wiñu kruhtis ari puſt nepeeħuħtoſcha, ſinatnibu kahriġa ſiðs un waj ſchiſ jaufahs apgabals, kuru mihiagli Deewiſ ūt bagatigi ar dabas grefnumeem

un ſtaleem zilweku puhlineem puſchkojiſ, ari ſinatnibu loukā ir dauds us preekſchu tiziſ? Us ſcho jautajumu man, kā dſimuſcham un uſauguſcham k—neeku, ſlumigi ja-athbilo, ka to eelschigui ſadifhwi newar wiſ ſaliħdſinah ar wiñas ſtaſto ahriġo iſſkatu un ka mehs lihds ſchim wehl duſam meerigi, ſaldi ſnaudami jaufajā dabas klehpī. Kaut gan no mums war ſaziht, ka mehs meerigi, kluſi un gohdigi dſiħwojam, tad to mehr ari jaleežina, ka ſchi dſiħwes wiħse nau meeriga un kluſa ween, bet ari druſku meegaina. No wiſeem tagadeju laiku eradumeem mehs eſam it briħwi. Kas kohra dſeedataji, to mehs deemschehl jau ſen eſam aismiruſchi; ari draudſes dſeedashana pee Deewa - kalpoſchanaſ neweena ſlaufitaja ſiði ne-aifkustinahs, jo dſeed kafriſ kā tas no ſawas mahtes dſiedejiſ, zeredami, ka ehrgeleekam pehz wiñu dſeedashanaſ paſaſjaklibo. Un tā ari ir notiziſ, ka pee mums newis pehz taħs wiſpahrigi par derigu atraſtaħs Punschela meldinu grahmatas ehrgeles ſpehle, bet pehz kahdahm lapiñahm, kuras no uſzihtigas roħkas pehz draudſes dſeedashanaſ ſarakſitħas, kaut gan draudſes ehrgeleekas im pagasta ſkohlotajſ par ſlawenu muſika prateju paſiħtams. Gan preekſch kahdeem gadeem biż pulzinsħ dſeedataju ſawahzeeſ, kas muhsu baſnizā daschu jaufu, tħetreh-baſfigu dſeeſminu Deewam par goħdu un draudſei par ſiðs pažilaſchau noſkandinaja; bet no tumſibas draugeem waſiħaſ un wadoni ne-atraſdams tas driħs ween iſnihka un nau wehl lihds ſchai deenai us ſcho ſlaweno puhlini weenojees, jo ne-eſoħt nekahda uſaizinajchana dſiedama un wadoniſ neſinams. No muhsu pagasta ſkohlas gan war ſaziht, ka tur wehl wiſi ženteenī un puhlini doħdahs labi us preekſchu, kaut gan ari ſchē daschi un daschadi eenaidneeki un kawekli zelā ſtaħjabs. — Raſſchanaſ beedriba, draudſes grahmatu kahtruw, — neſinam kahdas wainas deħl — paňiħkuſi. Ta' nu gan nemas nau dauds fo briħnites, ka muhsu wiðu daschahs eekſchigas, nezeeschamas wainas roħnħas. — Un waj tas gan war zitadi buht? Kad faudihm waħas briħschōs goħdigu laika kaweklu truhħiſt, tad tee driħs ween war nomalditees us netiħluma zeleem. Kā tad lai pawada ſawas briħnundas ſiweħtdeenu pawakares im laikmetos? — No garlaika moħzit i doħdahs lautini baru bareem us froħgeem, kuru deemschehl ari pee mums netruhſt, bet daschā weetā it tuwu kohpā weens pee oħra atroħdahs. Kam froħga luſtes reebj, tas doħdahs meerigi ſawā gultā un duſs — ja, gul — newen meesigā, bet ari garigā meegā. No dſeedashanaſ beedribahm, goħdigahm ſapulzehm un prahṭigahm pahrfpreesħanahm muhsu wiðu nau ne ſeediñ; turpretim taħdu lautini, kas ſawus waħaħbiřħschus froħgā pee brandwiħna glahſes pawada ni pehz ar ſaðaſitu galvinu un iſbaditu degu-niñ mahjās nahk, mums ir wehl labi pulzinsħ, waretu ſaziht, leels pulks!

Ta' ſtahw ſchim briħscham ar k—neeku ſadifhwi un waj driħkſtam zereħt, ka driħs paħr to wareſim labakas finas neſt, ja tee wiħri, zaur kuru uſzihtigu puhleſchanoħs tauta waretu ſelt un plaukt, to no ſchi gariga meega ne-uſmohdinahs??

A. P.

Ari Niħgas diakoniſu nam ħuſta 4 maħſas us karalaufu.

No Kallethes pagasta laħdes to nakti us 5. April sagħi eelausdamees ir iſſagħiſhi naudas papihruſ us 14 tuħkſt, rubl. weħriħbas; ſkaidra naudā 451 rubl., bes tam wehl daschadas fuđr. leetas, kas laħde gulejjuſħas. Peħdas wehl nau peedſiħtas.

Pee Kolkuraga wehl 11. April wiss zessch bij zaur ledu noslohdshits.

Nihgas birschas komitejā tika ta leeta pahrunata, waj nederetu ari preeskch Nihgas eegahdatees tahdu leduslauseju maschinu kugi, kahdi pee Hamburgas, lai spehtu Daugawā to uhdens zelu rudenī ilgali wata tureht; bet atrada, ka ta leeta nahktu par dahrgu un pee Nihgas ari nespehtu tā lihdscht, kā ja wehlahs. Tai weetā nospreeda, eegahdaht wehl ohtru masaku leduslauseju kugi, ko ari war pee bagerefschanas dorbeem bruhēht. Usaizinga lugubuhwmeisterus, lai rīses esfūhta. Starp peemeldefschanahm atrada par to wiiderigako to muduli no Nihgas fabrika: Lange un Skuje un salihka tur to lugabuhwi par 78 tuhst. rubl. Kugim jahbūt gatavam lihds 1. Novemb.

No Nihgas. Kad nu starp Nihgu un Zelgawas ahrīgu laudihm jau ir tas dseiszela tilts, tad no daschahm pujehm tohp gudrohīts, waj nebuhtu Daugawas plohsfa tilts ajselams us zitu weetu, kur preeskch ta leelaka waijadība buhtu, warbuht pret Leel-Klihves salu. No tam atlehtu ne-apfwerams labums tai leelakai datai no Zelgawas ahrīghas, wisa turenēs puse ihsti zaur to usplauku.

No Dinaburgas sinoja 10. April, ka to wakaru preeskch tam jau gar Boretschu nahkūchas garam pirmahs 5 struhgas ar ausahm, feenu, linschklahm, rūdseem un rūdsu milteem.

No Pehterburgas 12. April. Kanzleris Gortschakovs us leelvalstīhm nolaida rakstu, kura issazija, ka Kreewija wifadi išpuhlejufes, Turku ar labu peedabuht us tam, kas ir darams, nu beidsoht tai ne-atleek zits, kā eerohtschus nemt rohkā, išpildiht to, us ko ir zitas walstis uswedinajusi un kas pehz wisu spreeduma newar palist nedarihts. Scho rakstu nodewa ari Turku weetneekam Pehterburgā un isteiza tam, ka Kreewija eeskatahs ar Turku tagad karā eshoht; winam wehl noprāsijs, zil wina kanzelejā zilweku, lai teem war pāses išrakstīht, ka tee war probjam braukt. Kreewijas weetneeks to paschu deen ajsbrauzza no Konstantinopoles. Muhsu Rungs un Keisars pee rohbeschās atfweizinajahs no karaspēhka, wehleja tam Deewpaligu zētā un drīsu slawenu pahrnahīchanu. Manifestu losīja wifās Pehterburgas basnīzās preeskchā.

Pehterburgas ewang. slimneeku nama direktors ir wisu sagahdājis, ka ari no ewang. basnīzas puses war dalibū nemt pee karā ewainotu kohpschanas. Ewang. diakonishem buhs ta darba weeta starp Jasti un Rischinewu, 50 slimneeku kohpejas tur stahweshoht gatawas.

Zelgawas diakonishes preeskchneeziba 21. April no suhtija 4 diakonishes us kara lauku, ewainotus un slimus tur kohpt. Wifās tschetras gahja ar leelu preeku tur sawu mihlestības darbu strahdāht. Ar ihpaschu deewakalposchanu winas kluwa eefwehtitas un atlāistas.

22. April Zelgawas rahtskungi sem fawa birgermeistera wadihchanas, wifās amatneezības, wifās Zelgawas sābeedribas, labrahtīgee ugundsehīji, birgergwardija u. z., kātrs pulks ar sawu karogu un no wairak 1000 zilvekeem pawaditi dewahs us pili, kur birgermeistera k. Schmid pilsehta wahrdā lihdsā zeen, gubernatora k., muhsu wifāschehīgam Keisaram isteikt Zelgaweeku padewibas jūchanas un ka Zelgaweeki gatavi, mihletam Keisaram un tehwijai par labu dīshwibū un mantu nodoht, ja Keisars to prāfīhs. Zeen, gubernatora k. apfōhlīja to Keisaram ūnamu dariht un tucklaht isteiza, ka turoht par

leelu gohdu Keisara wahrdā Kursemi waldiht, kura arween eshoht starp pīrmeem bijusi, kas gruhtōs un kara laikōs ustīzīgi preeskch Keisara un tehwijas stahwejuschi un sawus upurus us tehwijas altaru noslikuschi. Kad sapulzete wairak reises to Keisara dseesmu bij dseedajuschi, un mihletam Keisaram preezīgas „urah“ usfaukuschi, ar rakētehm fchādijuschi, tad wisi dewahs atkal mahjās.

Keisars 21. April atbrauzis us Kiewu, kur ar leelu preeku un gohda parahdischanahm tapa fanemīts. Diwōs pehz pusdeenas wīnsch ajsbrauzza us Maskawu.

No ahrsemehm.

Kad muhseji Rūmenijas rohbeschās eegahja, tad armijas virskomandants lika isdalīht ūludinajumu pee wīseem Rūmeniecheem, kura issaka, ka Kreewi pee wineem nahkohit kā draungi, tadehk lai nebaidahs, bet meerigi wisi lai paleek pee darba; Kreewi ne-aistīlkhoht ne winus paſchus, ne ari wīau mantu un wīsu, kas waijadīgs preeskch karapulka ustura, pīrkshoht par skaidru skanu naudu.

Turks ne-atwehl, ka Turzijā valikdamī Kreewijas pawalstneeki dohdahs sem Wahzijas apsargaschanas, bet pawehl, ka, ja negrib palikt sem Turku fargaschanas, tad lai eet no Turku walstis ahrā. Sawus pawalstneekus Turks ligis Kreewijā sem Englandes fargaschanas un schi jau ari Pehterburgā bija meldejusi, ka winus sawā fargaschanā nemohit. Bet kad dabuja sināht, ko Turks ar Kreewijas pawalstneekem darijis, tad atteizees, ka negriboht wairs Turkus sawā fargaschanā patureht. Tā Turks ari wehl sawus beidsamohs draugus, kas pa winu eet, ajskaitina. Wahzija saweem pawalstneekem par drohshibū fūhtu kara-kugus us Turziju.

Turzijas waldbāta taisfahs Rūmenijai karu peeteikt par to, ka pa Kreewu ejohi. — Kā wifās zitas Eiropas leelwaldibās, tā ari Austrija issludinajusi, ka Kreewu Turku kā palikshoht neitrala (t. i. ka ne-eeshoht ne pa weenu ne pa ohtru un kā nemas nemaisschotees).

Rischinewa*).

tagadejoais Kreewu-karaspēhka virskohrtelis.

Konstantinopoles konferenzes-kumedijsch beidshahs, un wisi tee augste akteeri ajsgahja kātrīs sawās mahjās. Kristītie wineem newareja lāimi wehleht us schihs swatīgahs leetas ne-īdohshchanohs; turpretim Turki no preeka apgaismoja sawus namus, un aiseedameem meeramihlotajeem wehl pakalsmehīahs. Waj Eiropa nepasina Turku stīkus un nikus? Turku konfīdīcēnes putra jau pahrgahjusi pahri. Klau, kā Achmeds, Bulgarijas landaga lohzelkis, us saweem wehlejajeem runajis: „Mani fungi! Kad Juhs mani wehleet, tad es gribu pehz jauneem likumeem par to gahdaht, ka ta lihds schim nedrohshā zilweku dīshwiba un wīau ihpaschūns netohp ajsfahrits. (Augsta laime!) Mani fungi! Es ari gribu par to gahdaht, ka kristīto seewēschu gohds tohp wairak taupihīts. Bet lai to tā waretu taupihīt, kā mūns tas patīk, tad nemīchū muhsu draugus Tscherkesus palīhgā. Juhs mani tatschu faprohteet?“ (Augsta laime Jums!) Tā Turki foħlahs pehz jauneem likumeem strahdāht.

* Sdis ratis ūmējabs us pahri nedelahm apīkāt, kur wehl karaspēhka nebīs kara zētā dewēs.

Kad to dīrd, tad jabrihnahs, kā Eiropas leelvalstis tīk rahmi Turku kristito leetā isturahs. Turki, kā redsams, nau mulki; tee sīn, kur latram ta kurpe spēesch, tadehī tee stahjabs leelvalstju prāfījumeeem tīk duhschigi pretim. Kad rāhdahs, Anglija pāfīst Afrikas tuksneschus dauds labaki, nekā Eiropas Bulgariju. Kāhdā lankahrtē no 1871. g. ir usfīhmeti pilsehti un upes, kuras zelotaji deenas laikā ar ugumi mēkledami newar atraft, un kur us lankahrti ir tukschās weetas redsamas, tur ir sunteem fahdschu useets. Ja mahzitee Eiropeschi nesin wifūs Bulgarijas fahdschus, kā lai tee sīn, kā turenes eedfīhwotajeem kāhjabs! Tagad kāhds kungs J. Kanīz aprāfīsta Turzijas kristito likteni. Schis kungs ir pratis wifūr eeschmauktees, pee augsteem un semeem, pee bagateem un nabageem. Pehz wina aprāfīschanas jasaka, kad wiša zita kristita Eiropa īnausch, tad tāfnibas un wiša svehtuma zeenidama Kreevija nems gan sohbeni rohkā un Anglijai lihdsigi neprāfīdama: „kas mums par to buhs?” išgahdahs zilwēlem brihwētibū un swabadibü, kā Turki neween par funeem fāuz, bet ari kā funus tur. Un warbuht, kad lasitaji schihs rindinas lasihs, jau Kreevijas karogs Turzijā plewinafees.

Neween wiša Eiropa, bet ihpāfīchi apīspeestee Turzijas kristītie luhkojahs ar ilgoſchanohs us Kīschinewu, jo pehdigajeem ir turenes weenigi valīhgās gādams, tadehī buhs patīhkams ar to weetu drūfītā wairak eepāfītees.

Līhds 1818. g. tur tīk bija māss meestīnīch, kā par Kīschinanu nosauza un tas pedereja kāhdam ta widus flobsterim. Minētā gadā tapa Kīschlana par walsts ihpāfīchumu un Alekanders I. tai dahwinaja pilsehta teefības. No ta laika schi pilsehta azīhm redsoht gāhja leelumā, tā kā tagad tai jau ir 130 tuksfīt. eedfīhwotaju. Tas weenigais eemeslis, kā Kīschinewa ir tīk drīhsā laikā peenehmusees leelumā, war buht Besarabijas leela auglība. Pilsehta atrohdahs pee Bik upes, un nau zitadi eewehrojama. Dauds eelu wehl nau brugetu. Nāni pa leelakai dalai ir weentahschigi, dselteni, sīt jeb bruhni mahleti. Pee latra nama ir labi paprahws netīhrs fehtēwidus, ar daschahm pagalmja ehfahm un dāhrsu. Kīschinewas leelakais skaistums ir ta katedrale un pulkstena tohrnis ar to leelo pulksteni. Seemā eedfīhwotaji pa walas brihscheem pastāigajahs pa bulverka akaziju alejāhm, wāfarā par pilsehtas ahīpus salumeem. Ap bulverki ir tāhs wairak eewehrojamahs ehfās, kā wirsūfraudības kohetēlis, ugūnsdsehīchanas tohrnis, kur deenu un nafti zilwēti pāhrmainidamees staiga.

(Us pāfīshu beigums.)

Kā Amerikā proht ubagoht.

Amerikā wifīs eet leelīki, ari ubagofchana, par kā pastahīschu pāteesu gadījumu.

Us kāhdu tāwaiku kugi, kas brouza us Neu-Yorkas pilsehtu, eenahza glūšči nofīsīs un noskrāndis sehns ar basahm kāhjahm, eegāhja dāhniukājītē un luhdsahs, kā tam dohdoht kāhdu dāhwanu; jo esohf nabags bahrainis bes wezakeem, tam truhkstoht kā ehfāt un gehrbtees. Matrosis panehma sehnam aīs tāchupras un to gribēja fweest no kājites ahrā, bet smalka dahma, kas no weena gala lihds ohtram dāhrgā sihda lepni bij gehrbusees, kā

tāchauksteja ween, rāhdija lohti schehīfīrdigu dabu un fahla sehnu aīsbildinaht, fazidama:

„Lāideet winam fchē palikt; jo ahrā ir dīkti wehfs. Tas ir jauns un māss, wehl newar buht fēchus gadus wezs un tam basahm kāhjahm kuga augschā stahweht buhtu lohti gruhti.”

„Kad winch labi uswedahs, tad gan war palikt, bet tam nau brihw ubagoht”, matrosis atbildeja un sehna ausī valā palaidis tas turpat wehl palika, nogādīdams, kā zītas dahmas fozīhs. Kad dahma, kas sehnu bij aīsbildinajusi, us to skatīdamees teiza:

„Nabags puika, tu gan eīi noguris un issalzis, es tēw labprāht kā dohdu!”

„Dobdeet winam kāhdu grāfi preefīsch rūma”, matrosis teiza, „lai tas eedser, kā war fasilt; wairak tam newar doht; jo us malas ziti sehni tam wišu atnems.”

Tad dahma leelu naudas gabalu sehnam zepurē eemesdama fazīja: „Winam waijag ehfāt un kurpes pīkt.”

„Aīssweesta nauda”, matrosis teiza, „mehs tāhdus sehnus dauds pāfīstam; tee ir kā tukschī maiši.”

„Tāhdu masuminu es nabadsinam labprāht dohdu,” dahma ūmagi nōpuhīdamees atbildeja un tad ar lihdszeetigu waigu us ubageli un zitahm dahmām skatīdamees tāhlač runaja: „Man schkeet, kā fchē ikweena dahma par nabagn, nelaimigu behrinu apschehlojies un tam dahwinahs masakais weenu jeb pāhri no tāhdeem naudas gabaleem, manai preefīschīhmei pakaldaridami.”

Zītas dahmas tāhdu aīsluhgschamu dīrdejūfīchas gribēja tārahdīties bagatas un labfīrdīgas, un meta weena pakal oħtras ubagela zepurē naudu, kāmehr ta bija pilna. Kugis drīhs pēbrauza māla, sehns isleħza un lustīgi aīsgāhja, bet aīs tuwala eelas fuhra apstāhjabs un us kaut kā gādīja. Pehz pāhri minutehm, no oħtras pūfes nahldama, pēegāhja pee wina ta schehīfīrdīga sihda dahma un eebehra fanabagoto naudu fāwā taschā, us sehnu teikdama: „Labi, labi, mans miħlais puika, bet nu eesim atkal us oħtru kugi, bet eīi usmanigs, lai labi pulka naudas warī falafīt.”

—on.

Atbilstas.

N. B. — **M.** Pastnāuda muns ari tagad wehl par pilnu gadu jamakfa, tāpehz daru Jums un zītem, kās karalaiku labad grīb tagad wehl avīses apstellees, kā no fchī laika tibdi gada beigābni Latv. aw. par pastu pēfībūti maħfabs 1 r. 25 kap.; Telgāvā fanemohi 75 kap.

S. R. Zik fpejams bij, esmu Zubfu raksteem arweenu rubmi dēvis, bet ta pēfūtīta weħstulei is B. durka wairak ar pāvpaħċīpteem wahrdeem, kā tīk kābdi Zubfu pūf to warbuht ušmīnetu, tee zitt iż-ixxosħi to laħdāni nēf neissmelu.

N. S. — **D.** Mihleitħbas dīfīmu gan is laimigahm, gan nelaimigahm jididim man ix jau weħfli frehħi. Nehemfet par taunu, kā schihs spēcīgħihs laħħas, kā dauds zits kā wairak ja-eewħro, mihleħiħas dīfīminnha jipolek drūfītā pee malas, kāmehr turymak warbuht atkal pa kāħħad warxam eesprau. Par derigħim finnhix is Zubfu argabata wairak pātēllohs.

J. P. — **D.** Tas minnais warasdars tātħu buhs Zubfu pag. wez. eeneħihs fāmu alaq? Un ja wiarħi ir-tāħħas plunduris, kā Zubfu raksteet, kā tīk kroġi għul, kapehz tad-tee „goħdigiee zekka għażżejt” ċela idħabs ar wna lihdsseħħanah? Tāħdu ari ne-eesum pēfħabbi.

T. — S. „Nahixha” rakfts pēħi manħam dōħmām seħħejahs pawissam is-zītem, nek Jums. Kas Jums tur kōi pētotees? Zubfu efal biżżejk un buhx-xi seħħi muns pātēx għixx dwejjs. Latv. aw. argħad datajs.

Latv. Aħiexha apgħad datajs: **J. W. Safranowicz.**

Swaru namā № 12. Jelgawā. Swaru namā № 12.

Rīhgas alus,

tas ūlavenais un garšīgais iš Strīžu f. brūšīcha.

Pehterburgas
ustiekschanas
rafs.

Bairak gadus sākē Jelgawā Strīžu alu tikai butelesmā pahrdohdamā esmu atradis, ka uš semehm aīswedoht ar tām leelu leela krahmeschānas, tāpehā tad sawu alus pahrdotātā tagad tā esmu eeriktejīs, ka es Strīžu alu par Rīhgas zeneem pehā katra pagērēshanas ari mužahām pahrdodhdu, ko es zaur scho zeen. Krohdīneleem, kāhsu- un talku turetajiem, kā ari latram alus mihlotajam laipni pašaujot.

— Ari Kreevijas wihns ir kātreis pēc manim par vislektāko zenu dabujams.

Paul Martinelli.

Sludināshana!

Tadehk fa

„Leepajās pasteneeka”

2. nummurs, kuram kāra-veetu lankahrte tiks pēlikta, jau nākofchu nedel snāk, teek zaur tāho lūgts, lat ar sejhs avisēs pastellešanu pastēdīs.

Nedzīja.

Linn un pakulu dījas

wifds nummurdā teek pahrdotās

B. Eugen Schnakenburg kantori
Rīgā,

leelātā pils-eels Nr. 1, pretim jaunajai vīrīchot.

(Par labāku atrāshannu pēc seinas redzējību ar dīju pakāym.)

Labi dibigstoshas

ahbosina

un
timotina sehflass

pahrdodh par vislektājāiem zeneem

Viccop un beedris,

Jelgawā, leelātā eels, pretim Latveeschu basnīzai.

Mazklāwas

loterijas winnestu-liste

(salas biletēs)

ir issīkta preefsh eredēshanas Jelgawā vee

M. H. Löwensteina.

Sawu dorba weetu uš Rīgū, leelo Sinderēelu Nr. 26, Wagnera namū (paſčā vīzītā) pahrdeldams, daru zaur scho zeen. publīsi un išpāši fawabm zeen, kundēm padewigi snāmu, ka es tikai iħħids 30. April f. g. wehl ūheit buhīchū un tadehk iħħids tōħs.

vulkstenus,

turi pēc manim preefsh ūtaijschanas nodħħti, iħħid tom lakkam īsaem. Kad minn iħħid minetajam termini nebħħis īsaem, tad es wiñus nodħħschu vulkstenitajam **Dr. Kühn L.**, Jelgawā, esercels Nr. 10.

J. Sturnik,

vulkstenitajis Jelgawā.

No zensures atwileħts. Rīgā, 25. April 1877.

Komisionars
preefsh Tino-
seksas semko-
pibabbedribas,
sem

Keisariskas
Anglības Leel-
īsta Nikolaja
Nikolajewitscha
ta wezaka aī-
stahwes.

Sweedru arklus,

kas uš 2. Baltijas semkohipibas-issīħħadis Rīgā 1871. gadā or to leelāt goħda-algu, prohti ar kroħxa-ħpafċumu ministerijas

sudraba-medali
pagħoddinatos; turfla

ezechas,
seħjamahs ezechas,
seħjamahs mašħines
un
pużmašħines

R. Garrett & Sons, Suffolk,
Englantē,

la aridjan wifadas zitās semkohipibas
mašħines wiċċabak jidu issīħħadis pē-
dahwa par visleħħafajab zenaħħim

F. W. Grahmann's,
Rīgā, Nikolai eels, blaġam freibnekk-dah-
sam, pretim għażżeż-fabrikim.

P. van Dyk

Rīgā, Smithswieċla.

Claytona

Ilokomobiles un
busi. mašħine

Padarda

fuverfofstatu

un wifadas lau fainnezzibas mašħines un ristħlud.

Jelgawā, Pehtera eels, teek

Weens nams,

kas tagad 660 rublus ibres var gadu eeneħ,
apakši leħtemi nolih funneem pahreħiż zaur
oberhofstess adwokatu **Schiemann.**

Wiseem fawwem andelesdrageem daru zaur ū-
finnu, ka **Mohsus Kahn's** il-manas andeles-
weetas issħejjes un wiñna weetu nu ispiċċihs

Ezebiels Jakobsohns.

Efraim Jakobsohn's,

Jelgawā, latolu eels Nr. 16, salajha boħdej.

Preefsh avischiu lasitajeem!

Atlaßs

ar 17 lantfahrtehim.

Malha 1 rubl. 20 kap.

Dabużjama wifas grāmatu-boħdej.

Girovas

Kreewu semes

lantfahrte.

27^{1/4} zellu angsta un 20^{1/2} zellu plata.

Malha 50 kap. f.

Drukħihs pēc J. W. Steffenhagen un debla.

(Tie flakħt peelikums: **Basnizas un skolħas sinas.**)

27. April (9. Mai) 1877.

Basnizas un skohlas finas.

Weens Rungs, weena tiziba, weena kriisiba.

Nahditajs: Finas. Skohleisters zeetumā. Narona Swetitschana. Par ta kunga Jēsus un teem apūluku lattem. Preefschi Zelgawas latv. kurīnebmo skohlas eemaksti. Zelgawas latv. pilsebta draudse. Misiones lapa.

Sinas.

Muhsu Rungs un Keifars ir ar selta krusta gohda-sihmi apdahwingis: Rihgas konistorijas aseformi, Pīku mui-schas mahzitaju H. Hartmann un Leelwahrdes mahzitaju C. Croon.

Leepajas fugineeku skohla, kas jau no 1861. g. pee Leepajas gimnasijas pastahw un isgahjuschu wašaru zaur Lee-pajas kaufmaneem un Kursmes zeen. gubernatora valihdsbu-tika pahrtasita par 3 klasigu navigazijas (lugofchanas) skohlu, ir tagad sawu pirmo seemas kursu pabeigusi; winu apmekleja 31 skohlens. Kad uš tam luhko, ka wehl tohti mai tohp ewehrohts, kahdus leelus labumus zaur fcho skohlu war pa-nahkt un ka laudis wehl deewsgan attahlu no tāhs turahs, ne-waredami wehl isprast, ka tas war buht, kad wineem wiſu to mahzibū tur par welti dohd, ir wehl skohlas grahmatas klah, tad jaſaka, ka fchis skaitis nau wiſ maſs. Pee eksama, ko 17. un 18. Merz natureja un uſ ko bij atbrauzis no ministerijas kaptainleitnants von Engelhardt, bij 9 meldejuschees un tika ka gatavi atlaisti: 2 par fugineekem uſ tahlaeem zeleem, 6 par stuhrmaneem tahl. z. un 1 par stuhrmani uſ juhralas zeleem.

No Salas muiſhas mums raksta, ka draudsei esohi ihsti preeks par wiſas dseedataju beedribu. Pirmos leelde-nasjwehktlos dseedataji dseedajuschi uſ balsihm basnizā pee deew-falposchanas til jauki, ka basnizlandihm sirdis ar svehtu preeku pildijusvhahs.

Kuldīgas nabagu apgahdaschanas beeriba no ewang. lut. basnizas puses 18. Merz natureja sawu gada-fapulzi. Is-gahjuschi gadā bij nabagu kāſe eenahkusch 2155 rubl. 42 kap., pee teem nahza klah agraka gada atlikas un wehl 2000 rubli, ko wezo nabagu namu pahrdohdoht eenehma, ta ka 1876. gadā wareja isdoht uſ diakonijas nama buhvi 3500 rubli, preefschi nabagu apgahdaschanas 1508 rubl. 70 kap. Uſ 1877. gadu palika 1306 rubl. 71 kap. Tādu draudses lohzelku, kas bij apnehmuschees ik mehneshus sawu dahwanu pasneegt, bij 127. — 160 nabagi tika no beedribas apgahdati, 8 no peemelde-teem tika atraiditi, jo atrada, ka teem nebij valihdsiba waija-dīga, preefschi 7 isgahdaja apkohpschanu zaur wiſu paſchu radeem ieb wiſu draudsehm. Diakonijas nama kāſe bij paņism sanahkusch 9085 rubl. 14 kap., no kam jau 1876. gadā uſ to nama buhvi isdeva 8712 rubl. Pee tam wehl nahza klah daschadas dahwanas un amatneeku darbi, ko kristigi meisteri bij bes mafas pee diakonijas nama paſrahdajuschi. Tai wahzu nabagu skohla, ko no 1. Oktobr i. g. diakonijas namā

erikteja (2 skohlas istabas ar dīshwojamu istabu preefschi skoh-lotajas-diakonises), dabuja mahzibū 112 behrni. Ta fabee-driba preefschi basnizas nama glihtas apkohpschanas eegahdaja 2 kāstus preefschi karamohs preefschi basnizas lohgeom. Va-teesi tee nau maſi mihlestibas darbi, ko fchi draudse ari fchini leetā pag. gadā atkal paſrahdajus. Lai Deewīs valihds tam draudses ganam joprohjam wiſas fchihis kristīg. labdar, eeriktes kohpt un svehtu to draudſi pee fchi svehtiga darba!

Pee Widsemes ev. lut. konistorijas 7. April sawus kandidatu eksamus nolika un warehs mahzitaju amatā eestah tec 5 kandidati: T. Girgensohn, G. Kügler, D. Blumenthal, M. Fürmann un H. Adolphi.

Jāun-Laizenē, ka Mahj. w. raksta, taisfchoht ohtru pa-gasta skohlu, materials esohi fagahdahts un fcho pawasar fahfchoht ar buhvi. Skohla buhfschoht 2 tāhchiga, 17 afis gara un 7 afis plata. Wiſa nahfschoht kahdas 2 werstes attahslaku no Jāun-Laizenes ta leelsela malā, kas wed uſ Aluksni. Kad preefschi pirmahs, tā ari preefschi fchihis ohtras skohlas zeen-barons v. Wolff dahwingis semi un buhvkohkus.

Par to jaunzelamo Igaunu Alekander skohlu, preefschi kuras Igauni dahwanas metuſchi, ir dauds ūchurp un turp pahrrunahts. Weeni faka, ka wiſa ta leeta buhfschoht til gaifa kerfchana, kad grib augstu skohlu ar igaunu profesoreem eetaiſht. Uſ tāhdahm pahrmefchanahm Hurta mahzitajs tagad atbildejis, ka wineem ne prahā nenahkoht zelt kahdu jaunu igaunu gimnasiju waj uniwersiteti, zaur kahdu preefschi Igaunu tautas attīhstischanas pateesi netiktu nekas labs gahdahts. Kur Igauni augstakas mahzibas meklejoht, tur tee tāhs wiſderīgaki atrohdoht tagadejās wahzu gimnasijas un tagadejā wahzu uniwersitetē, kur deewsgan paſihstami un kreetni skohlo-tajū ūpehki un mahzibas pamati finami. Bet Igaunem esohi waijadīgas pagastu- un kirspehles skohlas un augstakas skohlas ar mahzibū igaunu walodā un tādu mahzibas gahjumu, kahds kreisskohlas redsams. Par tādu wiſi grīboht zelt sawu Alekander skohlu un ne par ko zitu, lai lausku behrni tur tohp kreetni gaismoti un netohp ūpeſpeſti, ūweschās walodās mahzibas ūmeltees, ko til pa puſei ūaproht un ar kurahm peh-zak nesin, ko ihsti eefahkt. Alekander skohla nepalikschoht ta weeniga, bet ruhpeschotes, ka Igaunu semē katra aprinkī un ari Widsemes igaunu dala tohp pa tāhdai igaunu kreisskohlai zelts. Preefschi Alekander skohlas esohi tagad jau pawīam kohpā 23,364 rubli. Pret tādu leetu, kas nestrahdahs wiſ pa tuſcham, pretineeku balsihm buhs ja-apklus.

Bahwests Pius IX. warehs, ja Deewīs wiſu til ilgi wehl uſtur, 21. Mai svehtih tāhus 50 gadu svehtkus, kamehr tīzis bislapa amatā zelts. Pa kātolu semehm laſa dahwanas, ka waretu fcho deenu ar gohđibū pawadiht.

Widus-Persijā 2 Armeneeschi staigaja pa laudihm, böhbeles un zitas garigas grahmatas pahrdohdami. Winus ap-fuhdseja pee polizejas, ka wini laudihm peenefoht tahdas fawadas grahmatas, kuras lafoht laudis pawifam atstahjoht fawas Muamedaneefchu tizibas grahmatas. Winus noweda gubernatoria preefchā un tur gribaja winu grahmatas pahrmekleht. Gubernators likahs gan dujmigs, ka sweschee nebij no wina atwehleschanu luhguschi, bet tatschu bij deewsgan laipnigs, lika teem apfehst un jautaja teem scho un to; ari atwehleja, ka weens no teem weselu stundu lasa preefchā no tahs sweschehs grahmatas, kas bij böhbeles Jauna testamente. Winsch jautaja, no kurenies schihs grahmatas nahk un ka tas ir, ka winas tik lehtas. Baue runahm eepasihdamees ar scheem wiherem, kas misiones leetai falpoja, winsch lika tohs wehl pa-zeenaht; kolporteeri tam dahnina ja böhbeli, Jaunu deribu un Dahwida dseefmas, par ko gubernators bij ihsti preezigs un schkirdamees teem teiza: „Nu es passhstu Juhsu swchtigu darbu, eita un isdaleet drohschi fawas grahmatas, ja kas Juhs pee tam grib kaweh, tad dareet man to sinamu.“ Alii schis sinepju graudinsch spehj palikt par leelu stahdu, kur dauds pa-vehni war fawus ligsdus taifht.

Skohlmeisters zeetumā.

Leelahs peektdeenas rihtu f. g. ispaudahs ta wehsts, ka X. pagasta pagastlahde issagta. Tur atradahs eelschā pee 800 rubli skaidra naudā un kahdi 6000 rubli. spahrkases sihmes un kihlu grahmatas. Deht slikti zela un ari tamdeht, ka wehl deewsgan laika bij, pagasta waldiba bij galwasnaudas pusēs eemaksa chanu pametuji us pehz swchtiku laiku. Wifa draudse bij satrauzeta un us wisu swchtiku swchtischau fātumsch mahkulis usgulahs. Tahs paschhas deenas makarā atrada to lahdi fa-urbtu, uslaustu un tukchus daschus fohlus no pagasta- un skohlas nama kahdā masā leijā. Wifas kihlu grahmatas un spahrkases sihmes tāpat eetshas, ka tahs pagasta lahde gulejuschas, atrada trescho leeldeenu meschā us weena rohbeschu tilstina. Saglis bij tahs turp noness un gan jau trescho swchtiku rihtā, jo flapjas tahs nebij valikuschas, kaut gan to nakti us 2. swchtkeem zauru nakti bij stipri lijis, tāpat ari, ja tee papihri buhtu agrak tur bijuschi nolikti, tad pa swchtiku laiku, kur dauds laudis tur gahja, tee ari buhtu jau agrak useeti. Ta skaidra nauda pa-sika lihds schodeen pasuduji un saglis nepeenahkts. Bet ne ween schi sahdība, ka faprohtams, wisu firdis satrauzeja, bet swchtiku swchtischau jo wairak jauza ta leeta, ka pagasta waldineeli tureja par to wainigo pee sahdības draudses preefch-dseedataju un skohlmeisteri un to taphez us pilsteefas zeetumu noweda, no kurenies winsch atkal tuhdal pehz swchtkeem tika islaists. Rahda doliba wareja skohlmeisterim buht ar to pagastlahdi? Kā mas us taha dhm dohmahm nahza, winu par to wainigo tureht? Gribu tē to wifahm kihlu waldibahm deht eevehrofchanas preefchā lift. Skohlmeisters nekad wehl fawā muhschā nebij sweschee mantu aistzis un no tahdas pusēs nebij wis warejuschas laumas dohmas us winu zeltees. Bet pawifam zitas leetas labad un dsirdeet! Muhfu skohlas namā ar pagasta namu apaksh weena jumta. Skohlas dala ir

lohti masa. Tikkab skohla kā pagasta namā wed no lauka weenas un tahs paschhas durwis tai weenā preefchnamā, no kura pa labai rohkai eet pagasta namā, pa kreisai skohlmeistera dñihwolki. Bes tam wehl katra galā tam namam ir masakas durwis, weenas skrihweru kuhnā, oħras skohlmeistera kuhnā un skohlas istabā. — Ischetri gadi atpakal gadijahs, ka pee mums jauns skohlmeisters tika eezelts, winsch bij neprezechs un dabuhn wijsu fawu lohni no dñimtkunga. Drihs pehz amatā estahfchanas skohlmeisters schehlojahs pee fawas wirsnezzibas, ka pag. waldischana winu speesch, pagasta lahdi tureht fawā istabā. Kad pag. waldischanai tas pehz likumeem tika no-seegts, tad wina atbildeja, ka nespohjoht zitadi to leetu eerilteht un usfazija skohlmeisteram.

Par to nu basnizas preefchneeks un mahzitajs suhdseja pee aprinka teefas, prohti pirmā kahrtā par to, ka pagasta waldiba bes kahdas rekkas un atwehles skohlotajam usfazijus un ohtrākahrtā par to, ka skohlmeisteri pepspeesch, pagasta lahdi fargaht. Aprinka teesa dewa suhdsetajeem pilnigu taisnibu un us to zeetako pa-vehleja pagasta waldibai, ar pagasta lahdi dariht, kā pehz likumeem darams, to tuhdal lift uguns drohchā, zeetā welvi un skohlotaju nekad wairs ar tahdu nastu neapgruhtinah. Ta aprinka teesa nospreeda 1874. gadā.

Bet kad nu skrihweru ruhme tai namā stahweja tukfcha, tad pag. waldiba nepildija to pa-vehleschanu. Lahde palika pee skohlmeistera. Isq. waſarā, kad skohlas komisjone eezehlahs, tika wehl reis pag. wezakajam atgahdinahs tas aprinka teefas spreediums un tika ari wehl isskaidrohts, ka pehz skohlas likumu instrukzijas 6. § nau brihw, preefch skohlas un pag. nama tureht tikai weenās durwis un ka tamdeht ta eerikte tā ir pahrgrohsama, ka preefch pagasta nama darischanahm tohp weenigi tahs durwis pag. nama galā bruhketas. Pag. weza-kais, kas ari pats ir skohl. komisjones lohzejlis, apħohlijahs to isdarikt. Bet notikt nenotika it nekas un ta pag. lahde palika pee skohlmeistera.

Nu tika ta pag. lahde issagta. Skohlmeisters, weent eefigs wihs buhdams, sala, ka winsch Salahs zetortdeenas wakaru ne-efoht wairs to lahdi redsejis, treschdeen winsch to wehl bij skaidri redsejis. Tas wareja ari zaur to notikt, ka lahde stahweja aif kahdahm durwiħm, kas wiswairak stahw wakā un to lahdi aisseds. Kad nu skohlmeisters tagad apwainohsts, tad jo wairak janoschehlo, ka winsch ir eepiħts, kur tikkab winsch pats kā ari wina wirsnezzibā ir wisu darisfuchi, lai tas nenotiktu un lai ta lahde tikk wifadi nemta proħjam. Es schihs rindinas usrafstu un luħdsu wispirms wifas skohlas komisjones, zeeti jele us tam luhkoħt, ka tas skohl. instrukz. 6. § wiħadi tohp ispildiħts, lai tas nekad wairs nenotiktu, ka skohlmeisters, kam tatschu jaħvu goħdatam fawā draudse, zaur zitu tħiħschahm likumu ne-eeweħrofchanahm, bes fawas wainas krikt apwainohschanas. Kur skohla un pagasta namis apaksh weena jumta stahw, tur buhs us to zeetako us tam luhkoħt, ka abi tohp it pawifam schirkli un teem nau wijs tik weenās durwis; tāpat ari us tam, ka nekad skohlmeisterim netohp no pag. waldbibas pusēs tahda nastu uskrauta, ka tas pee mums notiziż.

Kahds skohlu un skohlotaju draugs.

Aaronia Swehtischanā.

4. Mohs. gr. 6. 22—26.

„Un tas Rungs runaja us Mohsu un fazija: Runa us Aaronu un wina dehleem un faki: ta jums tohs Israela behrus buhs swehtischt un us teem fazijt:

Lai tas KUNGS tewi swehti un tew pasarga,
Lai tas KUNGS fawu waigu pahr tew apgaismo
un ir tew schehligs,

Lai tas KUNGS fawu waigu pahr tew zet un
dohd tew meeru.

Ta teem manu wahrdū buhs likt us teem Israela behrueem
un Es tohs swehtischu.“

To preesteru amats bij, nest Deewam tohs upurus, aishuhgt par teem laudihm un isdaliht ta Runga swehtibū. Ta aisluhgschana, pehz Mohsus bauslibas bij likta tai ikdeenischligā kwehpinaſchanā pee rihta- un wakara upura. Ari preefch tahs swehtischanas tika tee wahrdi no Deewa dohti un nolikti. Schini Aaronia swehtischanā redsam 3 dalas, kas wisa trihs runa no ta „Runga.“ Tas bij tas wahrdīs, ko Deewa bij dewis klah Abramam un Sarai, kad winsch tohs zehla par zilts wezakeem saweem isredseteem laudihm; tas bij tas wahrdīs, kahda winsch bij Mohsum parahdijeess, kad winsch to zehla par Israela atpeſtitaju. Scho wahrdū nu buhs katu reis us Israela behrueem likt, zeekahrt tas preesteris fawa swehta amata ſpehlika winas swehti; tas us wineem guldihls Deewa, ta „Runga“ wahrdīs isber pahr wineem wisu to fwehlumu, kas wins ir. Trihskahrtgi noteek ta swehtischanā, 3 ir tas swehtis, apalsis ſkaitlis deewisligā buhſchanā (peel. tāhs 3 dalas tai deribas telti). Katrā no ſchihm 3 dalahm tai Aaronia swehtischanā redsam atkal pa 2 panti, kas abi gresschahs us to Deewa draudsi (terv); ſhee 2 panti ſhme us tam, ka wiss Deewa swehtibas darbs noteek diwejadi, dohdoht un uſturoht, atnemoht un peelekoht; wini ſhme us tāhm 2 puſehm pee zilweka, us meefu un dwehfeli; wini ſhme us abahm dſhwoſchanahm, scho laizigu un to muhſchigu. Aplukhojam nu tohs swehtibas wahrdus!

Lai tas KUNGS (no kura nahk wisa laba dahwang un wisa pilniga dahwinaschana no augſchenes ſemē no ta gaifmas tehwa, pee ka nefahda pahrmihſchanahs nedf pahrwehſchanas ehna) tewi swehti (ar wifadu mantu un labumu, kahda tew waijaga) un (tas zilweku fargs buhdams) tewi pasarga (us teem zeleem, pa kureem tu eij, no wisa fauna, ka tu waretu preezigi wina dahwanas fanemt un drohſchibā un meerā tāhs baudiht.)

Lai tas KUNGS (kas no fawa nepee-cimama gaifchuma tew ir preti isnahjis un fawā wahrdā tew parahdijeess) fawu (terw atgreestu) waigu pahr tew apgaismo un ir tew schehligs (wifus tawus grehkus tew peedohdams un tewi ar ſewi ſadraudſedams)

Lai tas KUNGS (kas ir apſohlijis tewi ar fawu waigu pawadiht 2. Mohs. 33, 14.) fawu waigu (ka warenu fargu) pahr tew pazek (ka neweens eenaidneeks tew newar ſkahdeht) un dohd tew (no wifahm ſchihs pafaules behdahm un neemeera atpeſtidams) meeru (ka tew ir wifa gan un pilniba wina swehtā, muhſchigā walſtibā).

(Af preefchā belgumā.)

Var ta Runga Jesus un teem apuſtulu laikeem
ir bes bihbeles grahmatahm wehl ihpaſchi eewehrojama weena grahmata, ko weens Juhds Iosefus ix farakſtijis, ko ſinams newar peelhdsnaht ſwehtem rakſteem, bet fur tomehr ſwarigas ſuas par wineem laikeem atrohdamas. Flavius Iosefus peedſima 37. gādā pehz Kr. dſumſch.; wiſch bija weena preſteſtra dehls Jeruſalemē un tika warijeju ſkohlaſ us preeſtern amatu iſkohlohts. Kad Juhdu ſemei uſbruka kara laiki, tad ari wiſch gahja kara un biſ weens no teem 3 karawadoneem, kas pret Rohmas karapheku karoja un ihpaſchi Galileju far-gaja. Geſahkohtwiſch apmeta lehgeri Tiberijāpee Genezaretē eſara, tad Totapatas pilſehtā. Winsch firidigi turejahs preti, bet kad jau kahdi 40 tuhſt. no Juhdeem bija kritischi, ari winam bij jaſadohdahs; wina ſanehma zeeti (67. g. pehz Kr. dſ.). Rohmas karawadonim Weſpafianam wiſch ſludinaja, ka wiſch nahtſchoht keisara gohdā. Un kad nu ſchi papreekſch ſludinachana pehz 2 gadeem ari peepildijahs, tad Iosefum at-dewa atkal pilnu brihwibu, bet wiſch palika pee keisara dehla Titus un gahja tam lihds, kad wiſch nahtza Jeruſalemi apleh gereht un iſpohſtih; pehzak wiſch gahja us Rohmu. Sawā ſtahtſtu grahmataſ (Antiquitatum judaic. lib. XX.) wiſch no-ſtahtſtu Juhdu tautas gahjumu, lai Rohmas laudis ar to epea-ſtihohs. Tahdu grahmatu ir 20; tais pirmās 10 grahmataſ wiſch wiſas tāhs ſuas nem is Wezas teſtamenteſ, tais beidſa-majās 10 grahmataſ wiſch aprakſta, ka Juhdu laudihm klah-jees no ta gādā 400 preefch Kristus lihds keisara Nero laikeem. Bes tam wiſch ir rakſtijis weenu grahmatu par fawu paſcha muhſchu un 7 grahmataſ par Juhdu karu (pret Sihreescheem un Rohmeeſcheem). Winsch aprakſta to Jeruſalemes iſpohſtichanu 70. g. pehz Kr.

Preefch	Jelg.	Latw.	Kurlm.	ſkohlas	eemakſati:
no Jelgawas latw. laufa (kirſpohles) dr.					5 r. — l.
Arībzburgas dr.					16 "
Zohdu dr. z. mahz. Rūſt l.					1 " 30 "
Zant ſteer Schaefer l. ſrihdes ſalihdsnaſch. weeta.					3 " — "
Konzertes, ko Jelg. gimnaſiati kurlm. ſkohlai par.					
Labu demuſhi					69 " 79 "
					pavifam 95 r. 9 l.

Jelgawa tā 22. April 1877. Mahz. M. Schulz.
Jelg. kurlm. ſkohlas direktores no Kurſ. pufes.

Jelgawas latw. pilſehtā draudſē

no 8 lihds 22 April.

1) Oſimufchi: Janis Jenkevič, Carl Samuel Wilks, Christoph Bidfis, weens nedſihws puifis, Pauline Alexandra Louise Appen, Louise Ohſol, Friederika Lina Almen, Liſette Jeſchewiſh.

2) Uſſaukti: Kupyneeks Alexander Grundſtein ar Liſette Bergmann; aſtaſaw; ſald. Peter Golubow ar Liſe Uſchke, diſchlers Adam Narbut ar ſkrodereni Anna Eider ſeb Rosenberg, ſtrahdneeks Jannis Puhlis ar Greetu Stuhrs; ſchandara unteroffizeers Inukſte Willis Jirgens ar Greete Melder; aſtaſaw. ſald. Alexander Klimowitſch ar Liſe Rosenberg.

3) Miruſchi: Heinrich Freimann, 6 mehn. w.; Jannis Strohberg 1 g. w.; Juris Iwin 5 mehn. w.; drukers pee Steffenhagen Johann Petersohn 39 gad. w.; George Steinmann 5 mehn. w.; Bohre Krüger 5 mehn. w.; Anne Pikeer 1 g. 5 mehn. w.; aſtaſaw. ſald. Krischahn Krisch 81 g. w.; Liſette Baron 3 gad. 9 mehn. w.; Minna Peter 4 gad. 9 mehn. w.; (noſlihka), Peter Adam 4 gad. 9 mehn. w.; Jannis Pohl 4 mehn. w.

M. Š—z.

Misiones lapa.

V.

Mat. IX, 38. Tapehz luhdseet ta plaujuma Rungu, ka tas darbineekus gribetu isdsicht pee fawa plaujuma⁵⁾.

Isgahjuschä lapâ to plaujamu weetu apluhkojuschi. ka ta ir kohti leela, gribam nu eewehrotees ka tas debesu Tehws fawu behru luhgšhanu palkaufdams, isdsen darbineekus fawâ plaujumâ. To winsch dara usmohdinadams Kristus walstibas draugus, kas kohpâ fabeedrojahs, lai salasa dahwanas, ar kuhram usaudina un isskohlo tähodus jauneklus, kam firds nesahs, paganeem to Ewangelijumu fludinah, tohs issuhta un wian darbu aistahw, usrauga un walda. Tähdas beedribas fauz par misiones-beedribahm, bet tohs wihrus, ko tâhs isfuhta, par misionareem. Tähdu beedribu starp Ewangelijuma-tizigeem wijsas tautas têpat Eiropâ ka Amerika muhsu deenâs skaita pavisam lihds 58; winas kohpâ ilgadus falafa lihds 8 milj. rubulu un ustura pee paganeem wijsas pañales datâs kohpâ 2242 misionarus. Kad teem peeskaita wehl klahf kahdus 600 eeswehtitus mahzitajus, kas jaun misiones darbu no paganeem aizinati un ismahziti strahda pee fawem tauteescheem, un wehl kahdus 5000 fohlmeisterus un palihgus no paganeem, tad tas darbineeku pulks, kas isdsichti tai plaujumâ, lihdsinajahs pee 8000 dwehselehm, ne nizinajams kara spehks apaksch Kristus karogeem. Bet kad tur pretim atkal usluhko tohs 860 miljonus paganu, kas wehl Kristus wahrdi nau ne dsirdejuschî, tad jasaka, ka Andrejam par tâhm peesi meeshu-maisehm un diwi siwtinahm: kas tas ir preeksch til dauds laudihm? (Jahn. 6, 9.) Un ja aridjan teem misionareem isdoh-tohs illatram ilgadus 100 pagan usatgreest, tad tomehr aiseetu wehl 8000 gadu, kamehr paganu pulki buhti eegahjuschî Kristus draudse. Tapehz, miylee misiones draungi, nau ween japeezajahs par to darbineeku pulku, bet jopastahw deen' un nafti, ta plaujuma leelumu apzeroht, tai luhgshana, ka Deews gribetu isdsicht pee fawa plaujuma wairak darbineeku. Bet turpretim mums aridjan nau wijs jopaleek mastizigeem, jo tas pats Rungs, kas tur tuknesi tâhs peesi meeshu-maises un diwi siwiis wareja til stipri svehtih, ka tâhs peetika 5000 dwehselehm, ari schodeen nau wijs fawu spehku saudejis. Kas Peh-tera sprediki ta wareja svehtih, ka us weenu deenu atgreesahs 3000 dwehseles (Ap. darb. 2, 41.), ta gars aridjan schodeen nau wahjisch palizis. Winsch wehl schodeen ar fawu wißspeh-zigu wahrdi darihs tähodus brihnuma-darbus, ka mums redsoht buhs ko brihnitees. Tapehz lai til eeksch wina tizedami to padaram, ko winsch mums ir pauehleits: Iuhgt, winam pa-laudami, fawu prahtu un padohmu iswest pee svehtiga gala. Tas pats, kas to darbu eefahzis, to aridjan pabeigs!

⁵⁾ Misiones lankahru drukatajou ir weetahm mifejees. Schis bibbeles vantinsch nerobnabs, ka Semes-puslobdehm pa wijsa pesshmeits Mateus X, bet IX. nod. Bitti mifejumi, kur winas uses, fawâ weetâ raps vahrlabeti.

Misiones lapa un lankahru apgahdatajs.

Gribu tagad, miytais lasitajs, tevi pawadibit pa tâhm misiones-beedribahm; fawâs lankahrtes tu wari usmekleht tâhs semes un tohs pilsehtus, kur tâhs stahw, un tâhs weetas, kur tâhs strahda fawu darbu pee teem paganeem. Tâhs pir-mahs, kas zehlahs, ir Angleeschu misiones-beedribas; winu pavisam ir 19; winas strahda Asija eeksch Riht-Indijas, Kihnas un Turku-semes, Afrikâ eeksch Wakar- un Deenas-widus-Afrikas, un eeksch Madagaskares salas, Amerika eeksch Seemet-Amerikas pee Sarkan-ahdeem, eeksch Wakar-Indijas salahm, un eeksch Deenas-widus-Amerikas Falklantë un Feierlantë, un Australijâ, Jaun-Sehlantë un Australijas salâs. Bezakahs starp winahm ir Ewangelijuma-isplatish anas-beedriba, eezelta 1701 g. no wisadahm Ewangelijuma-tizibas draudsehm, Londones misiones-beedriba 1795 g., tâpatno wisadahm Ewangelijuma-tizibas draudsehm, Baptisti mif. beedriba 1792. g. (Baptisti Krista ne behryus, bet usaugus hûs zilwekus ween), Angleeschu-Biskapu basnizas mif. beedriba 1800. g.) Metodistu mif. beedriba 1818. g. (Metodisti ir tâhda draudse, kas mahza, ka tee, kas ir weenreis atgreesches no grehkeem un no jauna dsumschî, wairâ newar grehkös Krist un pavisam schikhsti no grehkeem tapuschi). Bisas schihs beedribas stahw London. Jaunakas ir zehluschahs Edinburgh (Skotu-semê) un Belfast (Ihru semê). — Holantes mif. beedribas ir 9; winas stahw Rotterdam no 1797. g. un Utrecht no 1859. g. un strahda Asijas Sunda-salâs. Zitas ir jaunakas: Franzijâ weena eeksch Parises no 1824. g., strahda Deenas-widus-Afrikâ, Swedeni semê weena Stockholm no 1860. g., strahda Riht-Afrikâ, Norwegijâ weena Stavanger no 1842. g., strahda Deenas-widus-Afrikâ, Pinu-semê weena Helsingforse no 1861. g., strahda Deenas-widus-Afrikâ. Seemet-Amerikas brihwawstis ir 17; Boston, Nu-Jorka un Wihladelisjâ, no 1810.—1867. g. eezeltas un strahda Wakar- un Deenas-widus-Afrikâ, Seemet- un Deenas-widus-Amerikâ, Asija eeksch Turku-semes, Kihnas, Preeksch-Indijas, Wakar-Indijas un Australijas-salâs. — Angleeschti isfuhta wijslelako teesu no misionareem: 1126; Amerikeeschti: 518; wijsas zitas tautas kohpâ: 102. Wahzsemê ir 8 leelakas misiones-beedribas; ar schahm tewim, miytais lasitajs, smalkaki peenahkahs cepasihtees; jo us turen aiseet muhsu dahwanas, no turen es mehs aridjan dabujam tâhs skaidrakahs misiones sinas, tapehz ka eeksch tizibas lee-tâhm mums ka Lutera-draudses lohzekeem ar Wahzsemes draudsehm ir ta leelaka faderiba.

* Peemineshana. Starp Angleeschu draudseum zitas toby waldlaas no biskaveem, zitas no wezajeem t. i. mahzitajem kohpâ ar gohda wiyreem no draudses islaasteem. — Apgahd.

(Us preeksch wehl.)